

WMO Raad

Aan het college van Burgemeester en Wethouders

Datum 04-07-2013
Ons kenmerk WMO raad/2013
Contactpersoon S.K. Augustin (secretaris)
Doorkiesnummer 023-511 5273
E-mail augustsk@haarlem.nl
Kopie aan Herman Lock
Bijlage 1 slotdocument
Onderwerp overdrachtsdocument

GEMEENTE HAARLEM	
Zaak nr.: 2013/271980	Doc. nr.:
Afd.: ST210062	Kopie:
Reg. datum: - 5 JUL 2013	
Afdoen. datum: H. Roets	Ontv. bew. -
Behandelaar: S. Augustin	Paraaf afgedaan

Geacht College,

Met ingang van 6 juni 2013 is de WMO raad formeel opgehouden met bestaan. De Participatieraad Haarlem gaat de adviestaken van o.a. de WMO raad overnemen.

De WMO raad heeft een slotdocument geschreven met de intentie een aantal belangrijke zaken preventief mee te geven aan de nieuw te installeren Participatieraad. Deze nieuwe raad krijgt een belangrijke taak in deze toch wel "roerige" tijd!

Wij verzoeken u dit slotdocument in september bij het aantreden van de Participatieraad aan de leden te overhandigen.

De WMO-Raad wenst de nieuwe participatieraad heel veel succes.

Met vriendelijke groet,

Willem Bakx
Voorzitter WMO raad

INHOUD:**PAGINA**

I. Inleiding- Participeren moet je leren-----	3
II. Wat is de Wmo-raad?- beknopte voorgeschiedenis- -----	6
III. De leden van de Wmo-raad als vertegenwoordigers van de doelgroepen-----	6
IV. Werkzaamheden-----	6
V. De redenen voor opheffing van de Wmo-raad-----	7
VI. Een nieuwe adviesraad: de Participatieraad-----	8
VII. Overdracht actuele zaken-----	9
A) Transitie begeleiding vanuit de AWBZ naar de WMO-----	9
B) Planning gemeente Haarlem-----	9
C) Analyse voor het beleid-----	9
D) Kantelonderzoek specialistische zorg-----	10
E) Kantelmogelijkheden-----	10
F) Voorwaarden voor het slagen van de transitie zijn -----	10
VIII. Transitie Jeugdzorg en Jeugdparticipatie naar de WMO -----	11
IX. De Participatiewet-----	13
X Voorstel van het kabinet voor versoepeling van het beleid-----	14
XI. Aanbevelingen van de Wmo-raad voor de leden van de Participatieraad en het college van B & W-----	15

Participeren moet je leren

I. Inleiding

De WMO-raad heeft de laatste jaren kritisch de ontwikkelingen in de stad gevolgd en daar waar nodig gevraagd of ongevraagd advies uitgebracht aan het bestuur van de stad. Soms was het moeilijk om een grens te trekken tussen belangenbehartiging en advisering.

Binnen de WMO-raad was een grote diversiteit aan doelgroepen vertegenwoordigd die met inhoudelijke kennis van zaken en ervaring betrokken waren bij de adviezen. In een zichzelf respecterende samenleving is betrokkenheid en inzicht bij wat er wel en niet goed gaat bij de inwoners van de stad een eerste vereiste. Door een goede samenwerking binnen de WMO-adviesraad, ambtenaren en politieke bestuurders, ontstond er inzicht in wat er leefde onder de inwoners van de stad. Soms was het lastig om tot een goed advies te komen omdat de WMO raad over onvoldoende informatie beschikte of onvoldoende communicatie met de betreffende doelgroep of het ambtelijk apparaat mogelijk was.

De WMO-raad is van mening dat het voor de Gemeente van groot belang is te beschikken over een goede en brede adviesraad. Zeker in een tijd waarin veel beleidsveranderingen op stapel staan en de maatschappij volop in beweging is.

LOPENDE ZAKEN

Transitie AWBZ naar WMO

Door de landelijke overheid is een beleid ingezet waarbij er een decentralisatie plaats vindt van taken van landelijke overheid naar de lokale overheid. Het zal nog heel wat voeten in de aarde hebben alvorens deze gehele transitie naar tevredenheid is uitgevoerd. Voor inwoners van de stad ontstaat er een overgang van ergens wettelijk recht op hebben naar een adequate compensatie die dicht bij huis kan worden aangevraagd bij het WMO-loket van de gemeente.

Het beleid is er op gericht dat mensen zolang mogelijk (zelfstandig) thuis blijven wonen en zo min mogelijk gebruik maken van relatief dure voorzieningen zoals ziekenhuizen en/of instellingen. Het gevaar van deze situatie is dat de bezuinigingsopgave het gaat winnen van de noodzakelijke compensatie (b.v. zorg). Vaak worden de termen 'maatwerk' en 'adequate compensatie' aangehaald. Grote vraag is en blijft of dit zogenaamde maatwerk en deze adequate compensatie wel mogelijk blijft gezien de beperkte middelen die voor handen zijn.

Jeugdzorg

Niet zo lang geleden zijn de Centra voor Jeugd en Gezin in het leven geroepen om ouders en jeugdigen te begeleiden bij vragen of moeilijkheden o.a. rond de opvoeding. De WMO-raad heeft getracht deze ontwikkeling kritisch te volgen. De contacten en informatie uitwisseling tussen WMO-raad en Centra voor Jeugd en Gezin waren tot nu toe summier. Daadwerkelijke advisering op dit punt is nog niet tot stand gekomen en (nog) niet gevraagd.

Voor een stad als Haarlem is een goede Jeugdgezondheidszorg belangrijk. Informatie, preventie en advies zijn belangrijke pijlers voor de ontwikkeling van goed beleid voor de Jeugd. Om de contacten met scholen te optimaliseren is een Zorg en Adviesteam (ZAT) ingesteld. Bijzondere aandacht voor kindermishandeling, daartoe is het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) in het leven geroepen. Om seksueel misbruik tegen te gaan en of te signaleren is het actieplan 'Kinderen Veilig' opgesteld.

De gemeente wordt verantwoordelijk voor de Jeugdzorg in de breedste zin van het woord. Ook de zorg voor jeugd met een (licht)verstandelijke of psychische beperking valt onder deze verantwoordelijkheid.

Het streven is de nieuwe wet per 1 januari 2015 in werking te laten treden. Uiterlijk 2016 moet de decentralisatie van de Jeugdzorg een feit zijn. Voor de nieuwe participatieraad is hier een erg belangrijke taak weggelegd om het door de Gemeente ingezette beleid kritisch te volgen en daar waar nodig ongevraagd- of gevraagd te adviseren.

Participatiewet

Deze wet is in de plaats gekomen van de eerder controversieel verklaarde Wet "Werken naar Vermogen". Alles wat in genoemde wet is opgenomen werd tot voor kort behandeld in de SoZaWe-raad. Voor de WMO-raad was dit geen adviesterrein. Dat is wel het geval bij de nieuwe Participatieraad die het nog bredere gehele Sociale domein zal moeten overzien..

ZORGEN WMO-RAAD - STRUCTURELE AANDACHT !!!!

Communicatie en Voorlichting

Wanneer er sprake is van gewijzigde wet - en regelgeving dan is communicatie daarover van groot belang. Is de gewijzigde regelgeving van toepassing op een bepaalde groep, dan is het belangrijk dat die groep daarover wordt geïnformeerd. Het verdient de voorkeur die informatie tijdig naar de desbetreffende groep te brengen. Als daartoe geen mogelijkheden zijn, dan volgt een algemene voorlichtingsbijeenkomst. Daarnaast is persoonlijke voorlichting en informatie gekoppeld aan de hulpvraag een must. Structurele aandacht op dit punt is nodig.

Overdracht zorgen van de WMO-raad

De landelijke overheid is van mening dat de burger beter af is als de zorgvragen niet vanuit Den Haag, maar dicht bij huis door de gemeenten worden opgepakt. De laatste jaren zijn dan ook diverse taken overgeheveld.

Of de met dit beleid ingezette efficiëntie inderdaad ook behaald zal worden moet de praktijk nog uit wijzen!

Al geruime tijd ziet de gemeente zich genoodzaakt om het welzijnsbeleid in de volle breedte te versoberen en te onderzoeken of de beperkt voor subsidie beschikbare middelen doelmatig worden ingezet. De WMO-raad is bezorgd dat dit op termijn gaat leiden tot het opheffen van bepaalde zinvolle en nuttige welzijnsinstellingen. Het verdient echter wel aanbeveling om overlappingsen te signaleren en in dat geval samenwerking te stimuleren.

Samenwerking met bestaande organisaties

In het bijzonder willen wij de aandacht vestigen op een goede samenwerking met burgers, cliëntenraden, brancheorganisaties, zorginstellingen, welzijnsinstellingen, zelforganisaties, burgerinitiatieven enz. Ga niet voorbij aan de kennis en ervaring die daar aanwezig is. Maak er gebruik van en voorkom dat het kind niet met het badwater wordt weggegooid.

Netwerk, Vrijwilligers en Mantelzorgers

Er is niets mis mee, wanneer een burger die hulp nodig heeft eerst bekijkt of het eigen netwerk kan bijspringen. Wie zo'n netwerk heeft is spekkoper. Veel mensen hebben echter (nog) geen netwerk of zijn dit door omstandigheden kwijt geraakt. Daar is tijd en soms langdurige(lichte) ondersteuning voor nodig. Er zijn veel mantelzorgers en vrijwilligers op allerlei gebied. Uitbreiding van die groep is nodig, maar niet eenvoudig. Daar wordt wellicht iets te makkelijk tegenaan gekeken. De WMO-raad geeft het advies aan de participatieraad hier structureel aandacht aan te besteden.

Ten slotte

De WMO raad heeft dit slotdocument geschreven met de intentie een aantal belangrijke zaken preventief mee te geven aan de nieuw te installeren Participatieraad. Deze nieuwe raad krijgt een belangrijke taak in deze toch wel "roerige" tijd!

Wij beseffen dat de Participatieraad aantreedt in een tijd waarin véél van burgers gevraagd wordt. Waar zij voorheen gewend waren dat de overheid voor hen "zorgde", wordt nu uitgegaan van eigen kracht. Een enorme omwenteling die in betrekkelijk korte tijd gestalte moet krijgen. Een goede communicatie met de achterban en een breed georiënteerd netwerk is in deze onmisbaar.

Wij realiseren ons heel goed dat van u een behoorlijke inspanning wordt gevraagd.

De WMO-Raad wenst de nieuwe participatieraad daarbij heel veel succes.

Namens de leden van de WMO-raad,

Willem Bakx

Voorzitter

II. Wat is de Wmo-raad?- beknopte voorgeschiedenis

Op 1 januari 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning van kracht geworden. Deze wet verplichtte de gemeenten om een adviesraad in het leven te roepen, welke raad de belangen van de burgers diende te behartigen bij de uitvoering van het beleid dat door het college van B & W en de gemeenteraad met betrekking tot deze Wmo uitgevoerd zou gaan worden. In Haarlem werd per september 2007 de verordening over de Wmo-raad Haarlem van kracht.

III. De leden van de Wmo-raad als vertegenwoordigers van de doelgroepen-

De vertegenwoordiging voor de burgers van Haarlem door de leden van de Wmo-raad is vastgelegd in doelgroepen: • Vrijwilligers; • Mantelzorgers; • Inwoners met een verstandelijke beperking; • Inwoners met een lichamelijke beperking; • Ouderen; • Jongeren; • Dak- en thuislozen, verslaafden; • Kleine doelgroepen, zoals blinden, slechtzienden en bewoners met een gehoorbeperking; • Migranten; • Wijken en wijkraden; • Mensen met een psychiatrische- en of psychosociale problematiek; • Verslaafden ; • Mensen die te maken hebben gehad met huiselijk geweld; • Minima.

De leden komen ca. 10 keer per jaar bij elkaar. Deze vergaderingen worden geleid door een onafhankelijke voorzitter. Naast de Wmo-raad bestaat er ook een klankbordgroep met vertegenwoordigers uit instellingen, wijkraden, belangenorganisaties, ervaringsdeskundigen en mensen die gewoon geïnteresseerd zijn.

IV. Werkzaamheden-

De voornaamste taak van de Wmo-raad is het geven van een gevraagd en/of ongevraagd advies met betrekking tot de uitvoering van het beleid dat door het college van B & W en de gemeenteraad wordt gevoerd, conform de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de gemeentelijke verordening op de WMO raad en de notitie burgerparticipatie in de WMO. Over die adviezen, die nog in het voortraject van de besluitvorming zitten en die (nog) niet in de publiciteit mogen komen, moeten de leden van de Wmo-raad geheimhouding betrachten.

V. De redenen van opheffing van de Wmo-raad

In 2010 heeft het kabinet Rutte het besluit genomen om diverse bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheden te decentraliseren en over te dragen naar de gemeenten. Het gevolg van dit kabinetsbesluit heeft ertoe geleid dat er uiteindelijk in de komende jaren een transitie plaats zal vinden binnen het zogenoemde Sociale Domein in de samenleving. Dit Sociale Domein is onderverdeeld in 3 subdomeinen, nl: 1e van AWBZ naar Wmo, 2e transitie Jeugdzorg en Jeugdparticipatie en 3e Participatiewet.

Met deze transities ligt er een duidelijke taak voor de leden van de nieuwe Participatieraad om alert te blijven en bij die besluiten, die er uiteindelijk genomen worden door de lokale overheid, cq het college van B & W en de gemeenteraad, ervoor te waken dat met name de kwetsbare burger niet de dupe wordt van deze doorgevoerde transities en de daarbij door te voeren bezuinigingen. Een overzicht van de stand van zaken binnen deze transities, is uitgewerkt onder punt **VII. overdracht actuele zaken** verderop in dit slotdocument.

Het college van B & W van Haarlem heeft het besluit genomen om de drie bestaande adviesraden(SoZaWe-raad, SAMS en Wmo-raad) samen te voegen en hiervoor in de plaats één zgn. Participatieraad in het leven te roepen. De redenen van het college tot dit besluit zijn:

1e de Participatieraad als geheel vormt een evenwichtige afspiegeling van de Haarlemse samenleving en focust op de groepen van mensen die om persoonlijke, financiële, sociale / maatschappelijke of culturele redenen in een kwetsbare positie verkeren.

2e Het instellen van de nieuwe Participatieraad hangt samen met andere ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein, waarbij de verhouding tussen overheidstaken en de verantwoordelijkheid van burgers verandert en waarbij er minder geld beschikbaar is voor zorg en activering. De gemeente Haarlem onderzoekt daarom samen met partners, belangenvertegenwoordigers en Haarlemmers hoe de maatschappelijke ondersteuning en activering op langere termijn betaalbaar georganiseerd kan worden. Uitgangspunten zijn dat de Haarlemmer zelf verantwoordelijk is, dat er wordt gekeken naar wat iemand wèl kan en dat mensen elkaar kunnen helpen. De gemeente stimuleert deze zelfredzaamheid en biedt een professioneel vangnet voor Haarlemmers die het zelf (tijdelijk) niet redden.

VI. Een nieuwe adviesraad: de Participatieraad

Vanuit de leden van de drie bestaande raden is er een procesgroep samengesteld, die aan het werk is gegaan om de nieuwe Participatieraad gestalte te doen geven. Dit heeft geresulteerd in een uiteindelijk advies dat op 10 oktober 2012 is aangeboden aan het college. Het college heeft hierop een concept verordening opgesteld, dat op 23 mei 2013 behandeld is in de vergadering van de cie Samenleving, waarna de gemeenteraad in de vergadering van 6 juni 2013 de verordening definitief heeft vastgesteld en aangenomen. Na benoeming van de leden van de Participatieraad zal het college van B & W de voorzitter benoemen. Voorafgaand aan de werkzaamheden van de raad, zal eerst een Huishoudelijk Reglement opgesteld worden.

VII. Overdracht actuele zaken

Vooruitlopend op de plannen van de rijksoverheid heeft de gemeenteraad in 2010 een zgn. kadernota, Hof 2.0, aangenomen. Deze nota geeft de kaders aan, zoals het college deze ziet, waarbinnen de latere transitie plaats zullen gaan vinden. Hoe het college van B & W denkt over de uitvoering van de taken, die zij van overheidswege opgelegd krijgt, is verwoord in de gemeentelijke nota Samen voor Elkaar van 2012.

A) Transitie begeleiding vanuit de AWBZ naar de WMO

Op 10 juni 2013 is er door de gemeente Haarlem een info.-avond gehouden, waarbij de leden van de Wmo-raad en de klankbordgroep geïnformeerd zijn over de stand van zaken. In het kort komt dit hierop neer: het kabinet streeft ernaar om de transitie van AWBZ voor de extramurale begeleiding en persoonlijke verzorging naar WMO per 1 januari 2015 in te laten gaan. Cliënten met een ZZP(= Zorg Zwaarte Pakket) 1 en 2 en deels ook 3 en 4 gaan naar de gemeente. Er wordt een korting op het budget van 15 - 25% doorgevoerd. De argumentatie van het kabinet omtrent deze transitie is dat de gemeente beter in staat is om in de directe omgeving van de cliënt een oplossing voor de begeleiding en ondersteuning te realiseren.

Voor Haarlem betekent dit dat er voor 2500 cliënten oplossingen gezocht moeten worden voor begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf. De gemeente werkt samen met 50 gecontracteerde zorgaanbieders voor de begeleiding en ondersteuning in natura dan wel via PGB's

B) Planning gemeente Haarlem

- 1e De beleidskeuzes moeten eind 2013 gemaakt worden;
- 2e De implementatie voor de invoering van het beleid in 2014;
- 3e Subsidieverlening aan zorgaanbieders en het contracteren met organisaties;
- 4e Toegang tot de uitvoerende organisaties realiseren;
- 5e De gemeentelijke Verordening m.b.t. de vernieuwde uitvoering van de WMO vaststellen en ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorleggen.
- 6e Informatie aan de burgers/cliënten.

C) Analyse voor het beleid

De analyse voor de uitvoering van het beleid bestaat uit 3 locaties:

- 1e lokaal voor de algemene voorzieningen;
- 2e regionaal voor de specialistische zorg en ondersteuning en
- 3e bovenregionaal voor zeer specialistische zorg en ondersteuning. Wat dit laatste betreft zal echter ook de extramurale zorg door bijv. SEIN (= Stichting Epilepsie Instellingen Nederland) voor epilepsiepatiënten of het KWI/ Antonie van Leeuwenhoek Ziekenhuis voor

kankerpatiënten mogelijk deels ook naar de gemeente of de zorgverzekeraar overgedragen worden.

D) Kantelonderzoek specialistische zorg

De gemeente is voornemens een impactanalyse te maken van:

- 1e huidige cliënten en aanbieders;
- 2e de geleverde zorg en ondersteuning;
- 3e omvang van de zorg en het huidige aanbod en
- 4e een onderzoek te doen naar welke verschillende cliëntengroepen er zijn en wat de kantelmogelijkheden voor deze groep en zijn.

E) Kantelmogelijkheden

De gemeente ziet als kantelmogelijkheden:

- 1e benutten eigen kracht en het sociale netwerk van de cliënt;
- 2e informele zorg- van individueel naar collectief;
- 3e van specialistische naar algemeen, gebruikelijke, zorg;
- 4e inzet van meer technologie, zoals Domotica;
- 5e het opplussen van de eigen woning met bijv. aanpassingen, zoals drempelverwijdering, trapliftinstallatie, toiletverhoging en
- 6e andere vervoermogelijkheden.

F) Voorwaarden voor het slagen van de transitie zijn o.a.

De gemeente ziet als voorwaarden voor een geslaagd beleid:

- 1e training en ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers;
- 2e uitbreiding respijtzorg en
- 3e een adequaat welzijnsaanbod.

VIII. Transitie Jeugdzorg en Jeugdparticipatie naar de WMO

Zoals in de inleiding van dit slotdocument reeds aangehaald is, is de advisering door de Wmo-raad over het beleid van de Jeugdzorg onvoldoende uit de verf gekomen. De wens van de oud-leden van de Wmo-raad is dan ook dat de leden van de Participatieraad dit dossier de nodige aandacht zal gaan geven voor advisering aan het college en de gemeenteraad. In dit slotdocument wordt volstaan met de vermelding wat de belangrijkste veranderingen vanaf 2015 zullen zijn:

1e De Rijksoverheid wil de zorg voor jeugd graag dichtbij het kind organiseren. Als ouders en/ of kinderen professionele hulp op maat nodig hebben, dan verloopt dit via de gemeente en dan vaak via het Centrum Jeugd en Gezin. Tot 1 januari 2015 is voor veel van de zwaardere vormen van zorg nog een indicatie van Bureau Jeugdzorg nodig.

2e als de laagdrempelige ondersteuning van het CJG niet voldoende is, kunnen ouders en jongeren via een CJG bij Bureau Jeugdzorg terecht. Medewerkers van Bureau Jeugdzorg hebben namelijk andere wettelijke bevoegdheden dan medewerkers van het CJG.

De wettelijke taken van Bureau Jeugdzorg zijn:

indicatiestelling (passende hulp vinden voor kind of ouders);

uitvoering van de taken van het Advies en Meldpunt Kindermishandeling(AMK);

uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen (voogdij, gezinsvoogdij);

jeugdreclassering.

1. Bureau jeugdzorg

Elke provincie heeft een Bureau Jeugdzorg; ook de stadsregio's Amsterdam, Rotterdam en Den Haag hebben ieder hun eigen Bureau Jeugdzorg. Bureau Jeugdzorg valt onder het toezicht van de Inspectie Jeugdzorg en wordt grotendeels gefinancierd met overheidssubsidies.

2. Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

Bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) kan iedereen (vermoedens van) **Zorg- en kindermishandeling** melden. Elk Bureau Jeugdzorg beschikt over een AMK.

3 Adviesteams (ZAT)

In een zorg en adviesteam (ZAT) werken professionals uit de zorg voor jeugd samen met scholen om jongeren met problemen zo goed mogelijk te helpen. Daarmee willen zorg- en adviesteams voorkomen dat kinderen het onderwijsaanbod niet kunnen volgen, hun school zonder diploma verlaten en moeilijk aan werk kunnen komen. In het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) had in 2011 98% van de schoollocaties een ZAT. Driekwart van de basisscholen heeft toegang tot een ZAT. Veel basisscholen hebben een zorgteam waarin de intern begeleider vaak samenwerkt met een schoolmaatschappelijk werker en een schoolverpleegkundige.

4. Onderzoek naar misbruik in de jeugdzorg

De Commissie Samson heeft onderzoek gedaan naar seksueel misbruik van minderjarigen die sinds 1945 in de jeugdzorg zijn geplaatst. Uit het eindrapport van de commissie blijkt dat kinderen in residentiële jeugdinstellingen 2 maal zo veel risico te lopen om slachtoffer te worden van seksueel misbruik als andere kinderen in Nederland.

De ministeries van Veiligheid & Justitie (V&J) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) – de opdrachtgevers van het onderzoek – zullen met snelle maatregelen en structurele oplossingen en verbeteringen komen. Een aantal stappen is al gezet:

Het Actieplan aanpak kindermishandeling 2012-2016 "Kinderen veilig" is gericht op het voorkomen, signaleren, stoppen en beperken van de schadelijke gevolgen van kindermishandeling.

De Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik zal de uitvoering van de acties uit het Actieplan "Kinderen Veilig" nauwlettend volgen en aanjagen. De Taskforce zal ook de uitvoering van de aanbevelingen van de Commissie-Samson monitoren.

Sinds 1 oktober 2012 is er een Hulplijn Seksueel Misbruik voor slachtoffers van seksueel misbruik.

IX. De Participatiewet De advisering over het beleid van het college van B & W ten aanzien van de Sociale Werkvoorziening en de bewoners met een uitkering was ondergebracht bij de werkzaamheden van de SoZaWe-raad(Sociale Zaken en Werkgelegenheid-raad). Dit dossier is een nieuw onderdeel van de totale werkzaamheden van de Participatieraad en de actuele stand van zake zal nader toegelicht worden in het slotdocument van de "oude" SoZaWe-raad. De belangrijkste doelstelling van het kabinet met de Participatiewet is om te bereiken dat zoveel mogelijk mensen deelnemen (participeren) in de samenleving. De Participatiewet voegt de Wet werk en bijstand, de Wet sociale werkvoorziening en een deel van de Wajong samen. Er is straks dus 1 regeling voor iedereen die in staat is om te werken.

Voor mensen die helemaal niet kunnen werken, blijft er een sociaal vangnet in de vorm van een bijstandsuitkering.

X. Voorstel van het kabinet voor versoepeling van het beleid

Alhoewel de staatssecretaris met zijn voorstellen in de brief van 24 april de maatregelen, die het kabinet voor ogen heeft enigszins tracht verzachten, blijven de gevolgen van het rijksbeleid voor met name de kwetsbare burger een bron van grote zorgen. De Wmo-raad voorziet dan ook dat in de praktijk zal blijken dat het moeilijk zal worden dat er voldoende adequate zorg en/of huishoudelijke ondersteuning gegeven zal kunnen worden, met alle kwalijke gevolgen voor de burger. Daarnaast zal er door de gemeenten bij het indiceren op welke ondersteuning en/of begeleiding een cliënt nodig zal hebben grote zorgvuldigheid betracht moeten worden. Daarom is het van groot belang dat bij de uitvoering van het rijks- en gemeentebestuur de cliëntenorganisaties voldoende gehoord worden, want zij kennen de cliënten beter dan de overheid. De leden van de nieuw te vormen Participatieraad zullen dan ook een zware en verantwoordelijke taak hebben om het beleid van het college en de gemeenteraad nauwkeurig te toetsen en met hun gevraagde en ongevraagde adviezen op te komen voor de belangen van de burger, wat moet resulteren in een juiste en adequate compensatie van die (kwetsbare) burger. De Wmo-raad wenst de leden van de Participatieraad veel succes met hun werk.

XI. Aanbevelingen van de Wmo-raad voor de leden van de Participatieraad en het Gemeente Bestuur

Tot slot van dit document wil de Wmo-raad de volgende aanbevelingen doen:

- De Wmo-raad onderschrijft de uitgangspunten van het college m.b.t. de inclusieve samenleving(Samen voor Elkaar).
- De Wmo-raad heeft, gelet op de tijdsdruk en de doorgevoerde bezuinigingen van het kabinet, grote zorgen omtrent de haalbaarheid bij de uitvoering van het vernieuwde Wmo-beleid , zoals het kabinet/ cq de gemeente voor ogen hebben. De Wmo-raad is van mening dat meer tijd voor het uitvoeren van deze transities gewenst en noodzakelijk is.
- De Wmo-raad vindt dat het college door moet gaan met de huidige zorgaanbieders en de samenwerking hiermee moet continueren. *Waarom zou je het kind met het badwater weggooien als je niet weet hoe een nieuwe zorgaanbieder werkt?*
- De Wmo-raad pleit voor een beleidsarme en veilige invoering van de vernieuwde WMO.
- De Wmo-raad betreurt het dat de gemeente meent dat nieuwe onderzoeken noodzakelijk zijn. De Wmo-raad pleit voor een terdege inventarisatie van reeds bestaande en nieuwe initiatieven bij burger(s) en mogelijkheden bij o.a. bestaande vrijwilligers- organisaties. De nieuwe onderzoeken betekenen een onnodige extra kostenpost voor de gemeente en geeft vertraging in de verdere uitvoering van het beleid. Waarom moet het wiel opnieuw uitgevonden worden?
- De Wmo-raad vreest dat de opeenstapeling van Eigen Bijdragen voor de cliënt funest zal zijn en het heeft tevens tot gevolg dat de besteedbaarheid van zijn/haar inkomen achteruit gaat, wat weer nadelig is voor de economie. De Wmo-raad adviseert derhalve om met name de kwetsbare burger met een laag inkomen te ontzien.
- ***De Wmo-raad doet een dringend beroep op het college om de communicatie met de burger(s) te optimaliseren, omdat veel bewoners (nog) niet op de hoogte zijn wat hun te wachten staat.***

Haarlem, 3 juli 2013 ,
namens de leden en de voorzitter
van de Wmo-raad Haarlem
Peter Roos(lid).

Bijlage: uitgebrachte adviezen Wmo-Raad Haarlem.

OVERZICHT UITGEBRACHTE ADVIEZEN VAN DE WMO-RAAD HAARLEM

	2008	
1	6-3-2008	1 ^e advies Ontmoeten, verbinden en meedoen (4 jarig beleidsplan WMO)
2	9-5-2008	Advies Raad op Maat
3	23-10-2008	2 ^e advies Ontmoeten, verbinden en meedoen (4 jarig beleidsplan WMO)
4	3-12-2008	Advies t.n.v. Plan van Aanpak Mantelzorgondersteuning
		=====
	2009	
5	29-4-2009	Advies aanbesteding hulp bij de Huishouding 2009-2011
6	17-9-2009	Advies begeleidingsstructuur
7	29-9-2009	Advies Stedelijk Kompas
8	2-10-2009	Advies verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning
9	9-11-2009	Advies vrijwilligerswerkbeleid
		=====
	2010	
10	20-1-2010	Advies Welzijnswerk klaar voor de toekomst
11	18-3-2010	Advies inzake gezondheid van ouderen in Haarlem/ouderenbeleid
12	PM	Advies "Toelichting Aanvraagformulier Wmo-voorzieningen"
13	Mei 2010	Advies inzake parkeerplaatsen voor mensen met een beperking
14	PM	2 ^e advies vrijwilligerswerk
15	7-10-2010	Advies inzake evaluatie Wmoraad
16	23-12-2010	Advies WWZ project

	2011	
17	18-2-2011	Advies mensen met een verstandelijke beperking
18	6-4-2011	
19	PM	Advies Hof 2.0
20	03-08-2011	Advies Gezond Beleid
21	21-05-2011	Advies BUUV-project
22	12-12-2011	Advies startnotitie Ouderen in Haarlem
23	20-12-2011	Advies overheveling AWBZ. Niet ingediend wegens intrekken nota
	2012	=====

24	03-06-2012	Gezamenlijk advies door de WMO/ZOSAWE/SAMS – “Samen voor elkaar”
----	------------	--

25	17-10-2012	Gezamenlijk advies communicatie met de burger “proeftuin”
----	------------	---

	2013	
26	24-04-2013	Advies maatregelen OV-taxi
27	25-06-2013	Ongevraagd advies eigen bijdrage PGB

Overdrachtsdocument van de SoZaWe-raad naar de Participatieraad. Juli 2013

De SoZaWe-raad bestond voor een deel uit vertegenwoordigers van enkele organisaties en voor een deel uit belanghebbenden met een WWB-uitkering. Het doel van deze adviesraad was steeds om het beleid en uitvoering van de gemeente Haarlem op het gebied van werk en inkomen met gevraagde en ongevraagde adviezen te verbeteren door de aanwezige (ervarings)deskundigheid in de raad. Belangrijk in het werk van de SoZaWeraad was de open communicatie en goede verstandhouding met de beleidsafdeling van de afdeling Sociale Zaken van de Gemeente Haarlem. Hierdoor werd de SoZaWe-raad vroegtijdig bij het ontwikkelen van nieuw beleid betrokken. Deze samenwerking was steeds gebaseerd op vertrouwen, openheid en wederzijds respect.

Belangrijke zaken die op het moment van opheffing van de SoZaWe-raad spelen zijn:

- **Reorganisatie van de afdeling Sociale Zaken.**
Door deze reorganisatie is de afdeling bijzondere doelgroepen opgeheven. Deze afdeling verzorgde een goede dienstverlening voor kwetsbare groepen Haarlemmers. Deze groepen verkeren veelal in een complexe achterstandsituatie waaruit het niet meevalt weer op eigen benen te kunnen gaan staan. Het college van B&W heeft ons in het recente verleden verzekerd dat deze dienstverlening door de reorganisatie niet in gevaar zou komen en de werkwijze in de nieuwe organisatie geborgd zou worden. Echter, nu al blijkt dat de werkwijze van de oude afdeling verdwenen is en de repressie naar de kwetsbare groepen verhoogd is. Geadviseerd wordt daarom via de relevante achterban te blijven volgen dat de dienstverlening weer op een voldoende en adequate wijze plaats gaat vinden.
- **Per 01-01-2015 wordt een nieuwe Participatiewet ingevoerd.**
De bedoeling van deze wet wordt één regeling te maken voor alle mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De wet vervangt daarmee de huidige WWB, WSW en WAJONG. Hoewel het een landelijke wet wordt, neigen de huidige ontwikkelingen ernaar om gemeentes toch beleidsvrijheid te geven in de uitvoering. Met name op de wijze waarop de toeleiding en ondersteuning plaats zal vinden naar betaald werk. Terwijl het budget daarvoor echter steeds kleiner wordt. Gezien het belang van deze problematiek voor een redelijk groot aantal mensen in Haarlem, wordt geadviseerd toe te blijven zien op een humane en effectieve uitvoering van deze wet.
- **Cliëntparticipatie Werkplein.**
De participatie van gemeentelijke cliënten van het Werkplein (en die van het UWV) is in de wet geregeld. De verwachting is dat het nieuwe regionale Werkplein in de loop van 2014 van start gaat. Geadviseerd wordt in een regulier overleg met het Werkplein, de participatie van cliënten van het Werkplein vorm te geven en toe te blijven zien op de uitvoering daarvan. Belangrijk daarbij is gebruik te maken van de ervaringsdeskundigheid van onze cliënten om de kwaliteit van de uitvoering te vergroten. Waarmee ook het draagvlak vergroot zal worden.
- **Communicatie.**
Alle goede bedoelingen ten spijt wil het toch voorkomen dat nieuwe brochures en formulieren nog wel eens geschreven worden in een taal die voor de betreffende doelgroepen niet altijd even duidelijk is. In het verleden is voor dat probleem een 'formulierenbrigade' opgericht en weer opgeheven. Binnen de SoZaWe-raad was daarnaast een werkgroepje bezig om adviezen te geven op welke wijze de brochures en formulieren wel leesbaar kunnen worden. Ter overweging wordt gegeven ook in de Participatieraad een dergelijke werkgroep op te richten.
Overigens hebben de gezamenlijke adviesraden (WMO, SAMS en SoZaWe) in 2012 een uitgebreid en belangwekkend advies geschreven op welke wijze de gemeente zou

moeten/kunnen communiceren met haar burgers. In dit advies wordt onder meer ingegaan welke communicatiemiddelen gebruikt kunnen worden en het belang om de gebruikers van deze middelen te betrekken bij vorm en inhoud van de communicatie.

- **Adviestaak.**

De taak van zowel de 'oude' adviesraden als de 'nieuwe' Participatieraad is het adviseren aan het College en Gemeenteraad. Het is dan aan het College een beargumenteerd antwoord te geven in welke mate men het advies overneemt, of juist niet. Vervolgens is het natuurlijk van groot belang via het netwerk van de Participatieraad om te volgen wat er in de praktijk van de uitvoering met de adviezen gebeurt. Immers, in deze praktijk krijgen de Haarlemse burgers met het beleid te maken. Het is daarbij niet de bedoeling als controleur van de gemeente op te treden. Dan ontstaat snel een sfeer over en weer van 'wij tegen zij'. Juist ook op dit punt is een wederzijdse open communicatie noodzakelijk waarin samenwerking voorop staat in het belang van de Haarlemse burgers.

- **Samen voor elkaar.**

In juni 2012 hebben de 3 'oude' adviesraden gezamenlijk een advies uitgebracht op de gemeentelijke kadernota 'Samen voor elkaar' waarin de gemeentelijke visie op de transitie van het Sociaal domein wordt geschetst. De adviesraden schetsen in het advies hun bezorgdheid over de gevolgen van de fundamentele verandering in het sociaal domein. Tevens wordt verzocht een groot aantal aspecten nader uit te werken zodat helder wordt wat de precieze bedoeling van de gemeente is. Graag nodigen wij u uit kennis van deze nota te nemen en ons advies daarop. En de consequenties daarvan te volgen voor de Haarlemse burgers.

- **Studiefonds.**

In maart 2013 heeft de gemeente een 'verordening Haarlemse studielening' vastgesteld. In deze verordening wordt een studiefonds opgericht waaruit volwassenen rentevrije studieleningen kunnen afsluiten om hun inkomenspositie te verbeteren. Naar onze mening een uitstekend besluit, met haalbare voorwaarden. We vragen ons wel af op welke wijze de gemeente dit bekend gaat maken en of het fonds toereikend zal zijn om aan de vraag te kunnen voldoen. Wij adviseren u alweer de praktijk hiervan te volgen.

- **Jeugd Sport- en Cultuurfonds**

Beide fondsen zijn op zich een uitstekende voorziening voor kinderen van ouders met weinig inkomen, om aan sportieve- en/of culturele activiteiten in Haarlem deel te nemen. Dergelijke activiteiten dragen immers in belangrijke mate bij aan de fysieke- en sociaal-culturele vorming van kinderen. In de praktijk blijkt echter de aanvraagprocedure vaak een probleem omdat dit via een intermediair moet lopen; een professional die betrokken is bij de begeleiding of onderwijs van het kind. Deze blijkt in een aantal situaties echter niet in staat of bereid als zodanig op te treden. Tevens is er bij een aantal van de intermediairs weinig kennis van zaken. Ook hier geldt dat het zinvol is de praktijk hiervan te volgen.

- **De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)**

In artikel 2 van de WSW en artikel 47 van de WWB is geregeld dat de gemeente verantwoordelijk is om de cliëntenparticipatie voor WSW-geïndiceerden vorm te geven. Ook in de nieuwe Participatiewet (artikel 47) wordt deze verantwoordelijkheid weer opgenomen. Tot op heden was dit het domein van de SoZaWe-raad. En nu dus van de Participatieraad. Aan u dus de opgave deze cliëntparticipatie op te pakken en in overleg met Paswerk vorm te geven.

Met vriendelijke groet, namens de SoZaWe-raad, John van de Gevel, voorzitter.